

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Луцький національний технічний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенцімі (Польща)

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

23 березня 2023 р.

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Lutsk National Technical University
Lviv University of Trade and Economics
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian Institute (Ukraine)
Cavalry Captain Witold Pilecki State University of Malopolska in Oświęcim
(Republic of Poland)**

**VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE**

**«FINANCIAL REGULATION OF
CHANGES IN THE ECONOMY OF
UKRAINE»**

23March 2023

Mukachevo

УДК 336.13.025.12(477)(043.2)

Ф59

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від 24 березня 2023 року)*

Програмний комітет:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Джоанна Стуглік – директор Інституту управління та виробничого машинобудування, Малопольський державний університет імені Вітольда Білецького, м. Освенцім.

Павел Качмарчик – декан факультету соціальних наук, Мазовецька академія в Плоцьку, доктор філософії.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор.

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент.

Герц Мирослав Мирославович – начальник бюджетного відділу фінансового управління виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Черничко Тетяна Володимирівна – завідувач кафедри економіки та фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Стегней М. І. – д.е.н., проф., Нестерова С. В. – к.е.н., доц., Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц.,

Лінтур І. В. – к.е.н., доц., Петричко М. М. – к.е.н., доц., Братюк В. П. – к.е.н., доц., Росола У.

В. – Ph.D, доц., ст. викл., Михальчинець Г. Т. – к.е.н., ст. викл.

Ф59 Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників VII Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 23 березня 2023 р. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. – 196 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

©Мукачівський державний університет, 2023

Росола У.В., Гопонько В.В., Клейнер В.В. АКТИВІЗАЦІЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ В УМОВАХ ВІЙНИ	81
Росола У.В., Росола О.А. АКТУАЛІЗАЦІЯ МІГРАЦІЙНОЇ КРИЗИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	83
Стегней М.І., Нодь О.Л., Черничко С.С. ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ: ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ, НАЦІОНАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ	85
Стегней М.І., Алмашій В.В., Осуський С.В. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	88
Гоблик-Маркович Н.М., Хаустов О.О. СМАРТ-ТЕХНОЛОГІЇ УСФЕРІ ТУРИЗМУ	91
Черничко Т.В., Іщук М.В. УПРАВЛІНСЬКІ ДИЛЕМИ: МЕТОДОЛОГІЯ «ТРАДИЦІЙНОГО» ПОШУКУ РІШЕНЬ І ПІДХІД ТОС	94
Черничко Т.В., Поляков Ф.О. ШЛЯХИ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	97
Чизмар І.І. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗВИТОК КІБЕРСПОРТУ ЯК СФЕРИ ЕКОНОМІКИ	100
Шлапак В.О. ДІЯЛЬНІСТЬ МЕБЛЕВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ КОРОНАВІРУСНОЇ ПАНДЕМІЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ	103

Секція 3. Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і фінансової звітності

Кулініч Т.В., Тимчина Ю.А. ОСОБЛИВОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТУ ЕКОНОМІКИ	106
Ліба Н.С. ЧИННИКИ ТА СКЛАДОВІ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ	109
Лінтур І.В., Вайданич С.С. АКТУАЛЬНІ РИЗИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ НБУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	111
Лінтур І.В., Сідор В.В. БЮДЖЕТНЕ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ	113
Максименко Д.В., Головачко В.М. ОБЛІК ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ ЗА ЦЕНТРАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	116
Манайло О.Е. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ	118
Сторожук Т.М. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ У СКЛАДІ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА	121
Проскура В.Ф., Росоха В.М. ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ЯК НАПРЯМОК ДОСЯГНЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ	124

Секція 4. Фінансове регулювання економічних процесів

Братюк В.П. ДЕФІНІЦІЯ ПОНЯТТЯ РИЗИК ТА ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ	129
Братюк В.П., Вакула М.М. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ	132
Братюк В.П., Гнідин Т.Р. ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ В СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ	133
Братюк В.П., Меденці М. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	136
Гладинець Н.Ю., Бабидорич В.В. ОЦІНКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ	138
Гладинець Н.Ю., Мілашовська К. Й., Попов О. О. СТАРТАПИ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ	142
Гладинець Н.Ю., Товтин С.М., Медвідь Д.Р. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО ВАЖЛИВІСТЬ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	144
Дем'янчук О.І., Хохонік К.В. РИНОК СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ ПІД ЧАС ДІЙ ВОЄННОГО СТАНУ	148

ФІНАНСОВЕРЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

5. Застосування системи перестраховування, яка дозволить збалансувати ризики, страховий портфель та страхові резерви СК, враховуючи обсяги і структуру власних коштів страховика.

Отже, для забезпечення фінансової надійності СК необхідно розробити систему тактичного менеджменту, що дасть змогу комплексно вирішити описані вище базові проблеми управління нею та враховуватиме зовнішні впливи. Найбільш відчутними для сучасного страхового ринку є ризики, спричинені такими чинниками, як: зміна курсу валют, відсоткових ставок та вартості нерухомості, недостатність страхових премій і страхових резервів, катастрофічні збитки, помилки персоналу, недосконале законодавство та ін. Вони мають бути взяті до уваги при прийнятті рішень на різних рівнях управління страховою компанією (залежно від природи ризику, його прогнозованості та масштабу можливих наслідків).

Список використаних джерел:

1. Архипов А. П. Фінансовий менеджмент у страхуванні / А. П. Архипов. – М.: ІНФРА-М, 2010. – 160 с.
2. Осадець С. С. Страхування: підручник / С. С. Осадець. – К.: КНЕУ, 2002. – 599 с.
3. Залетов А. Н. Страхование в Украине / А. Н. Залетов; под ред. д. е. н. О. А. Слюсаренко. – К.: Международная агенция «BeeZone», 2002. – 452 с.
4. Турбина К. Е. Тенденции развития мирового рынка страхования / К. Е. Турбина. – М.: АНКЛ, 2000. – 320 с.
5. Гордиенко И. Риски украинского страхового рынка в 2011 году / И. Гордиенко // Insurance Top. – 2011. – № 2(34). – С. 8-10.

УДК 336.7

Гладинець Н.Ю.,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та фінансів,
Бабидорич В.В.,
здобувач ОС Бакалавр
Мукачівський державний університет

ОЦІНКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ

Кожне підприємство у процесі своєї поточної діяльності реалізує одночасно велику кількість різних видів діяльності, метою яких для комерційного підприємства є максимізація прибутку та забезпечення найвищого рівня ефективності використання задіяних ресурсів.

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Серед головних видів діяльності, які обов'язково реалізуються підприємством незалежно від його спеціалізації, є виробнича, комерційна та інноваційна діяльність, управління персоналом та мотивація праці, економічна та фінансова діяльність.

Фінансово-економічна діяльність є основою подальшого розвитку підприємства будь-якої галузевої приналежності та форми власності. З огляду на це, на прикладі функціонування ТОВ «Мукачевокисеньгаз ЛХЗ» проаналізуємо ефективність його фінансово-економічної діяльності.

Основний напрямок економічної діяльності ТОВ «Мукачевокисеньгаз ЛХЗ» – пакування. Додаткові напрямки діяльності: неспеціалізована оптова торгівля, оптова торгівля фармацевтичними товарами, оптова торгівля хімічними продуктами. ТОВ «Мукачевокисеньгаз ЛХЗ» спеціалізується на реалізації кисню газоподібного технічного, ацетилену, азоту газоподібного, аргону газоподібного, вуглекислоти, суміші газів. ТОВ «Мукачевокисеньгаз ЛХЗ» займається виробництвом і пропонує до реалізації газові балони, заповнені даними видами продукції.

Аналіз ефективності фінансово-економічної діяльності є багатоетапним процесом і передбачає дослідження ряду показників, які дозволяють оцінити ефективність використання його основних засобів, оборотних коштів та матеріальних ресурсів, трудових та фінансових ресурсів. Аналіз факторів, що впливають на рівень цих показників, дозволяє побудувати коректні факторні моделі аналізу прибутку та витрат, а також сформулювати об'єктивні висновки про ефективність фінансово-економічної діяльності підприємства.

Головною метою фінансової діяльності підприємства є отримання прибутків шляхом збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції, нарощування власного капіталу і забезпечення стійкого фінансового стану. Для цього потрібно постійно підтримувати платоспроможність та рентабельність підприємства, а також оптимальну структуру активів та пасивів підприємства.

Горизонтальний аналіз активів та пасивів ТОВ «Мукачевокисеньгаз ЛХЗ» наведено у таблицях 1 та 2.

Таблиця 1

Горизонтальний аналіз активів ТОВ «Мукачевокисеньгаз ЛХЗ»

у 2019-2020 рр., тис. грн.

Показник	2019 р.	2020 р.	Абс. приріст, +/-	Відн. приріст, %
Основні засоби	313,6	308,1	-5,5	-1,75
Необоротні активи	322	316,5	-5,5	-1,71
Запаси	663,4	479,2	-184,2	-27,77
Гроші та їх еквіваленти	52,3	558	505,7	966,92
Оборотні активи	782,9	1134,5	351,6	44,91
Активи	1104,9	1451	346,1	31,32

Побудовано авторами на основі джерела [1].

ФІНАНСОВЕРЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

За даними таблиці 1, спостерігається посилення господарського потенціалу, на що вказує збільшення суми активів на 31,32%. Тобто, у підприємства збільшується обсяг наявного майна. Той факт, що активи зростають більш швидко, ніж дохід від продажу товарів і послуг, вказує на необхідність пошуку резервів оптимізації поточної структури активів. Збільшення суми балансу зумовлене зростанням оборотних активів (+44,91%). Збільшується сума наявних джерел фінансування для залучення активів, що зумовлено зростанням власного капіталу (+31,98%) і короткострокових зобов'язань (+27,81%).

Таблиця 2

Горизонтальний аналіз пасивів ТОВ «Мукачевокисеньгаз ЛХЗ»

у 2019-2020 рр., тис. грн.

Показник	2019 р.	2020 р.	Абс. приріст, +/-	Відн. приріст, %
Зареєстрований (пайовий капітал)	107,8	107,8	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	824,5	1122,6	298,1	36,16
Власний капітал	932,3	1230,4	298,1	31,98
Довгострокові зобов'язання	0	0	0	-
Розрахунками з бюджетом	56,3	103,2	46,9	83,3
Інші поточні зобов'язання	89,4	105,7	16,3	18,23
Короткострокові зобов'язання	172,6	220,6	48	27,81
Баланс	1104,9	1451	346,1	31,32

Побудовано авторами на основі джерела [1].

Факт зростання суми власного капіталу вказує на підвищення рівня благополуччя власників. Зростання загальної суми зобов'язань забезпечує більш повне розкриття наявного потенціалу компанії, хоча призводить до підвищення залежності від зовнішніх постачальників фінансових ресурсів.

Після ознайомлення з балансом і аналізу структури активів та пасивів балансу підприємства необхідно проаналізувати показники, що характеризують фінансову діяльність підприємства більш детально. Коефіцієнт платоспроможності (автономії) показує питому вагу власного капіталу в загальній сумі засобів, авансованих у його діяльність.

Коефіцієнт покриття (поточної ліквідності) показує достатність ресурсів підприємства, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань. Значення поточної ліквідності знаходиться дещо нижче нормативної межі (1,5), що вказує на помірну імовірність втрати платоспроможності у найближчій перспективі (див. таблицю 3).

Таблиця 3

Показники стійкості та платоспроможності ТОВ «Мукачевокисеньгаз ЛХЗ»

у 2019-2020 рр., частка одиниці

Показник	2019 р.	2020 р.	Абс. приріст, +/-	Відн. приріст, %
Фінансова автономія	0,84	0,85	0	0,5
Поточна ліквідність	1,87	1,44	-0,43	-23,1

Побудовано авторами на основі джерела [1].

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Відбувається збільшення чистого доходу від реалізації товарів та послуг на 9,45%, що вказує на високу конкурентоспроможність в динамічному середовищі (табл. 4).

Таблиця 4

Динаміка фінансових результатів ТОВ «Мукачевокисеньгаз ЛХЗ» у 2019-2020 рр., тис.

грн.

Показник	2019 р.	2020 р.	Абс. приріст, +,-
Чистий дохід від реалізації	3417,6	3740,4	322,8
Чистий фінансовий результат	124,2	298,1	173,9
Прибуток до оподаткування	151,5	363,5	212,0

Побудовано авторами на основі джерела [1].

Для характеристики рівня прибутковості (збитковості) і раціонального використання наявних засобів проаналізовано показники рентабельності досліджуваного підприємства (див. таблицю 5).

Таблиця 5

Динаміка показників рентабельності продажів ТОВ «Мукачевокисеньгаз ЛХЗ» у 2019-2020 рр., %

Показник	2019 р.	2020 р.	Абс. приріст, +,-	Відн. приріст, %
Рентабельність продажів (валовий прибуток), %	9,91	15,42	5,51	55,6
Рентабельність продажів (прибуток до оподаткування), %	4,43	9,72	5,29	119,4
Рентабельність продажів (чистий прибуток), %	3,63	7,97	4,34	119,6

Побудовано авторами на основі джерела [1].

Отже, проведений аналіз фінансового стану ТОВ «Мукачевокисеньгаз ЛХЗ» за 2019-2020 рр. дозволяє зробити наступні висновки. Так, аналіз ліквідності підприємства свідчить про те, що баланс підприємства є ліквідним; структура балансу є задовільною; підприємство платоспроможне, тобто підприємству цілком вистачає ресурсів для погашення поточних зобов'язань. Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства показав, що підприємство стійке, стабільно працює, витрати покриваються отриманим прибутком повністю та вчасно, дебіторська заборгованість повністю дозволяє покривати кредиторську. Аналіз ділової активності підприємства показав, що підприємство платоспроможне, конкурентоспроможне, зобов'язання виконуються вчасно та у повній мірі. Аналіз рентабельності підприємства показав, що підприємство є рентабельними за всіма статтями балансу.

На основі дослідження фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «Мукачевокисеньгаз ЛХЗ» можна запропонувати такі заходи з метою підвищення ефективності його функціонування:

ФІНАНСОВЕРЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

- вивчити можливість розширення обсягів і ринків збуту продукції (товарів) з метою подальшого збільшення обсягів реалізації, грошових надходжень і отримуваних прибутків та розробити необхідні заходи щодо її втілення в життя;

- підвищити рентабельність діяльності підприємства для подальшої успішної діяльності з перспективами виходу на міжнародні ринки.

Список використаних джерел:

1. Звітність українських підприємств. «Товариство з обмеженою відповідальністю «Мукачевокисеньгаз ЛХЗ»: бухгалтерська звітність і фінансовий аналіз за 2020 р. URL: https://zvitnist.com/31420637_TOVARYSTVO_Z_OBMEZHENOOU_VIDPOVIDALNISTU_MU_KACHEVO

УДК 336.7

Гладинець Н.Ю.,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та фінансів,
Мілашовська К. Й.,
здобувач ОС Молодший бакалавр
Попов О. О.,
здобувач ОС Бакалавр
Мукачівський державний університет

СТАРТАПИ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Українські стартапи продемонстрували неймовірну стійкість під час війни. Незважаючи на те, що значна частина економіки України була зруйнована, технологічний сектор залишається сильним. Багато співробітників покинули свою країну, щоб працювати віддалено з більш безпечних місць [1]. Та сама гнучкість, яка допомогла цифровим ІТ-компаніям утриматися на плаву під час пандемії, тепер може дозволити їм вижити і навіть процвітати, незважаючи на війну. Україна є батьківщиною багатьох відомих європейських стартапів – таких як Grammarly, GitLab, Preply та Firefly – і домом для величезного пулу технічних талантів. У лютому 2022 року, в місяць початку російського вторгнення, український ІТ-експорт склав \$839 млн, що на 31% вище січня і на 75% вище, ніж у лютому 2021 року.

Заданими Українського фонду стартапів(USF) у перші місяці війни 99% компаній потребували фінансової підтримки. Лише через певний час попит на ринку поновився всередньому на 40-50%. Дещо краща ситуація спостерігалась у сфері освіти, де було зафіксовано падіння попиту лише на 10-20%. Наслідки війни відразу відчули венчурні фонди,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>